

Titulació	Tipus	Curs
4313815 Recerca en Educació	OT	0

Professor/a de contacte

Nom: Antonio Manuel Santisteban Fernandez

Correu electrònic: antoni.santisteban@uab.cat

Equip docent

Nuria Arís Redó

Gustavo Alonso Gonzalez Valencia

Maria de las Neus Gonzalez Monfort

Roser Canals Cabau

Carles Anguera Cerarols

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No existeixen

Objectius

- Analitzar com es construeix el coneixement social, des de la formació de conceptes socials i de valors socials.
- Interpretar aspectes teòrics d'aquest procés, com les representacions socials de la realitat o les relacions i les diferències entre sabers científics i sabers escolars.
- Analitzar les aportacions de les diverses ciències socials a la comprensió de la societat actual.
- Identificar els conceptes clau com a instruments per a la selecció de continguts, per a l'ensenyament i per a la investigació.
- Reconèixer la importància de la interpretació i la comunicació en l'ensenyament de les ciències socials.

Resultats d'aprenentatge

1. CA41 (Competència) Plantejar propostes de millora i/o projectes d'innovació en didàctica de les ciències socials basats en les evidències obtingudes a través de la investigació.
2. CA42 (Competència) Actuar en l'àmbit de l'ensenyament i l'aprenentatge de les ciències socials valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
3. CA43 (Competència) Investigar o innovar en l'àmbit de les ciències socials avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
4. KA42 (Coneixement) Descriure els paradigmes, els enfocaments i els dissenys metodològics en investigació en didàctica de les ciències socials.
5. KA43 (Coneixement) Identificar diferents línies d'investigació en didàctica de les ciències socials.
6. KA44 (Coneixement) Identificar problemes i donar respostes a les necessitats educatives en didàctica de les ciències socials mitjançant plantejaments innovadors.
7. SA32 (Habilitat) Desenvolupar una revisió exhaustiva de la literatura científica d'acord amb la temàtica d'investigació i/o innovació.
8. SA33 (Habilitat) Desenvolupar el disseny i seleccionar la metodologia més coherent amb els objectius de la investigació en didàctica de les ciències socials.

Continguts

- Construcció del coneixement social, conceptes socials i valors socials.
- Representacions socials i pensament social.
- La comprensió de la societat actual i les aportacions de les diverses ciències socials. Sabers científics i sabers escolars.
- Selecció i seqüència de continguts: els conceptes clau de les ciències socials.
- La interpretació dels fets socials: causalitat, intencionalitat i relativisme.
- La comunicació en l'estudi de la societat: llenguatge i narració, argumentació i debat.
- Educació per a la justícia social. La perspectiva de gènere en els estudis socials.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Anàlisi de d'innovacions i de recerques	20	0,8	CA41, CA42, CA43, KA42, KA43, CA41
Anàlisi i discussió col·lectiva d'articles i fonts documentals	20	0,8	CA42, KA42, KA43, KA44, SA32, CA42
Classes expositives per part del professorat	30	1,2	KA42, KA43, KA44, SA32, KA42
Presentació / Exposició oral de treballs	10	0,4	CA41, CA42, CA43, KA44, SA33, CA41
Pràctiques d'aula: resolució de problemes i de casos	30	1,2	CA41, CA42, CA43, KA44, SA33, CA41

Tipus: Supervisades

Tutories	20	0,8	KA42, KA43, KA44, SA32, SA33, KA42
Tipus: Autònomes			
Lectura d'articles i fonts documentals	20	0,8	KA42, KA43, KA44, SA32, KA42

La metodologia es basa en presentacions del professorat i plantejament de preguntes i problemes que s'abordaran a classe, individualment o en grup.

També treballs d'anàlisi crítica de bibliografia i recerques, de manera autònoma.

Caldrà proposar dissenys d'investigació i d'innovació, amb propostes creatives aplicades a contextos diferents als estudiats. La participació a classe és molt important.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Anàlisi de bibliografia i materials de recerques	20%	0	0	KA42, KA43, KA44, SA32, SA33
Assistència a classe i participació en els debats	10%	0	0	CA41, CA42, CA43, KA42, SA33
Treball final del mòdul	40%	0	0	CA42, CA43, KA42, SA32, SA33
Treballs a classe, solució de problemes i estudi de casos	30%	0	0	CA41, CA42, CA43, KA42, SA33

Per poder superar el mòdul s'han d'aprovar les activitats d'avaluació dels tres blocs. L'avaluació dels tres blocs comporta un seguiment dels treballs a realitzar, i una presentació continuada del que es demani en cada moment del curs.

Les dates concretes es donaran amb el programa a l'inici de les classes.

La correcció per part del professorat serà després de 15 i 20 dies hàbils del lliurament.

L'assistència a classe és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de classes.

Per aprovar aquesta assignatura, cal que l'estudiant mostri, en les activitats que se li proposin, una bona competència comunicativa general, tant oralment com per escrit, i un bon domini de la llengua o les llengües vehiculars que consten a la guia docent.

D'acord a la normativa UAB, el plagi o còpia d'algun treball es penalitzarà amb un 0 com a nota d'aquest treball perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup.

L'assignatura preveu l'avaluació única.

L'assistència a classe és obligatòria: 80% de classes.

Per a la recuperació cal haver presentat un 66% de les activitats d'avaluació.

L'avaluació única cal sol·licitar-la dins els terminis i normes de la Facultat.

Dates d'avaluació:

-Segona setmana de gener: avaluació final (igual per a l'avaluació ordinària que per a l'avaluació única)

-Quarta setmana de gener: recuperació (de l'avaluació ordinària i de l'avaluació única)

Bibliografia

- ARMENTO, B. J. (1986). *Research on Teaching Social Studies*, in Wittrock, M. C. (ed.). *Handbook of Research on Teaching*. New York. Macmillan, 942-951.

- ARMENTO, B. J. (1991). *Changing conceptions of research on the teaching of social studies*, in Shaver (ed.). *Handbook on Research on Social Studies Teaching and Learning*. A Project of the National Council for the Social Studies. New York. Macmillan, 185-196.

- BARTON, Keith C. (ed.) (2006). *Research Methods in Social Studies Education. Contemporary Issues and Perspectives*. Information Age Publishing Inc.

- CARRETERO, M./VOSS, J. F. (comps.) (2004). *Aprender y pensar la historia*. Buenos Aires/Madrid. Amorrortu Editores

- GÉRIN-GRATALOUP, A-M./TUTIAUX-GUILLON, N. (2001). *La recherche en Didactique de l'Histoire et de la Géographie depuis 1986. Essai d'analyse*, in *Perspectives Documentaires en Éducation*, nº 53. Paris, INRP, 5-11

- HENRÍQUEZ, R./PAGÈS, J. (2004). *La investigación en didáctica de la historia*, en *Educación XX1* nº 7, Facultad Ciencias de la Educación, UNED, 63-83

- LAVILLE, C. (2001). *La recherche empirique en éducation historique. Mise en perspective et orientations actuelles*, in *Perspectives Documentaires en Éducation*, nº 53. Paris, INRP, 69-82

- LEVSTIK, Linda S./BARTON, Keith C. (2001). *Doing History. Investigating with Children in Elementary and Middle Schools*. Second Edition. Mahwah, New Jersey. Lawrence Erlbaum Associates (LEA)

- LEVSTIK, Linda S./TYSON, Cynthia A. (eds.) (2008): *Handbook of Research in Social Studies Education*. Routledge, New York/London.

- PAGÈS, J. (1993). *Psicología y Didáctica de las Ciencias Sociales*. *Infancia y Aprendizaje*, 62-63, pp. 121-151.

- PAGÈS, J. (1994). *La Didáctica de las Ciencias Sociales, el currículum y la formación del profesorado*. *Signos. Teoría y Práctica de la Educación*, 13, octubre / diciembre, 38-51.

- PAGÈS, J. (1997a). *Líneas de investigación en didáctica de las Ciencias Sociales*, en Benejam, P./Pagès, J. (coord.): *Enseñar y aprender Ciencias Sociales, Geografía e Historia en la Educación Secundaria*. ICE-Universidad de Barcelona/Horsori, 209-226.

- PAGÈS, J. (1997b). *La investigación sobre la formación inicial del profesorado para enseñar ciencias sociales*, en AUPDCS (ed.): *La formación del profesorado y la didáctica de las ciencias sociales*. Sevilla: Díada, p. 49-86.

- PAGÈS, J. /SANTISTEBAN, A. (2011). *La investigación sobre la enseñanza y el aprendizaje de las ciencias sociales en la educación primaria*. Pagès, J. /Santisteban, A. (coords.), *Didáctica del Conocimiento del medio social y cultural en la Educación Primaria*. Madrid: Síntesis, 85-102.

- PAGÈS, J.; SANTISTEBAN, A (2010). *La educación para la ciudadanía y la enseñanza de las ciencias sociales, la geografía y la historia. Íber. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, 64: 8-18.
- PAGÈS, J.; SANTISTEBAN, A (2011). *Enseñar y aprender ciencias sociales*. Santisteban, A.; Pagès, J. (coords.). *Didáctica del Conocimiento del Medio Social y Cultural en la Educación Primaria. Ciencias Sociales para comprender, pensar y actuar*. Madrid: Síntesis. 23-40.
- PAGÈS, J. y SANTISTEBAN, A. (2014). *Una mirada del pasado al futuro en la didáctica de las ciencias sociales*. Pagès, J.; Santisteban, A. (eds.). *Una mirada al pasado y un proyecto de futuro. Investigación e innovación en didáctica de las ciencias sociales*. Barcelona: Servicio de Publicaciones de la UAB /AUPDCS. Vol. 1, 17-39.
- ROZADA, Jose M^a (1997): *Formarse como profesor. Ciencias Sociales, Primaria y Secundaria Obligatoria (Guía de textos para un enfoque crítico)*. Madrid: Akal.
- SANTISTEBAN, A (2011). *Las finalidades de la enseñanza de las Ciencias Sociales*. Santisteban, A.; Pagès, J. (coords.). *Didáctica del Conocimiento del Medio Social y Cultural en la Educación Primaria. Ciencias Sociales para comprender, pensar y actuar*. Madrid: Síntesis. 63-84.
- SANTISTEBAN, A. (2006). *Futuros posibles de la investigación en didáctica de la historia: aportaciones al debate*, en *Reseñas de Enseñanza de la Historia*, 4, 101-122. Universitas. APEHUN, (Asociación de Profesores de Enseñanza de la Historia de Universidades Nacionales), Argentina.
- SANTISTEBAN, A. y LIMA, C.A. (org.) (2021). *O ensino de história no Brasil e Espanha. La enseñanza de la historia en Brasil y España*. Porto Alegre, RS: Editora Fi.
- SANTISTEBAN, A. y PAGÈS, J. (2019). *Una nueva lectura de los programas de estudios para la formación inicial del profesorado de didáctica de las ciencias sociales: mirando el presente y el futuro*. Hortas, M.J. y Dias, A. (eds.). *Ensinar e aprender em Didática das Ciências Sociais. A formação de professores numa perspectiva sociocrítica* (pp.128-138). Lisboa: AUPDCS / Politécnico de Lisboa / Escola Superior de Educação.
- SHAVER, J. P. (ed.) (1991). *Handbook on Research on Social Studies Teaching and Learning. A Project of the National Council for the Social Studies*. New York. Macmillan.
- SHAVER, J. P. (2001). *The Future of Research on Social Studies-For What Purpose?*, in Stanley, W. B. (ed.): *Critical Issues in Social Studies Research for the 21st Century*. Greenwich, Connecticut, Information Age Publishing IAP, 231-25.
- SOUTO, X. M. (1998): *Didáctica de la Geografía. Problemas sociales y conocimiento del medio*. Barcelona. Ediciones del Serbal
- STODOLSKY, S. S. (1991). *La importancia del contenido. Actividades en las clases de matemáticas y ciencias sociales*. Barcelona. Paidós/MEC.
- TERRISSE, André (éd.) (2001) : *Didactique des disciplines. Les références au savoir*. Bruxelles. De Boeck Université.
- TRAVÉ, G. (1998): *La investigación en Didáctica de las Ciencias Sociales. Perspectivas y aportaciones desde la Enseñanza y el aprendizaje de las nociones económicas*. Huelva. Universidad de Huelva.
- TRAVÉ, G. (2001). *Líneas de investigación en didáctica de las ciencias sociales*, en Pozuelos, F. J./Travé, G. (eds.): *Entre pupitres. Razones e instrumentos para un nuevo marco educativo*. Huelva. Universidad de Huelva, 173-239.

Programari

No hi ha un programari específic

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Espanyol	primer quadrimestre	tarda